

عنوان مقاله:

بازشناسی تطبیقی پردازش اشاری تفاسیر عارفان در تفسیر روح المعانی

محل انتشار:

دوفصلنامه مطالعات ادیان و عرفان تطبیقی، دوره 7، شماره 2 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسندگان:

سید مهدی رحمتی - استادیار گروه الهیات (علوم قرآن و حدیث) دانشگاه گنبد کاووس، ایران

فاطمه حاجی اکبری - دانشیار گروه علوم قرآن و حدیث دانشگاه کوثر بجنورد، بجنورد، ایران

فردین جمشیدی مهر - استادیار گروه الهیات دانشگاه گنبد کاووس، ایران

خلاصه مقاله:

دریافت لطایف معنایی قرآن کریم در تمام عرصه‌های هدایتی کلام وحی با گستره‌ی اعتقادات، احکام، اخلاق و مسائل فردی و اجتماعی کوششی فراگیر از سوی دانشمندان مسلمان است. تلاش‌هایی که گاه به صورت مستقل و در عنوان تفسیر انجام گشته و گاه در خلال آثار اخلاقی و عرفانی متبلور شده است. تفسیر روح المعانی به عنوان یکی از تفاسیر ارزشمند سده‌های متأخر اسلام با رویکرد جامع و جلوه‌های اشاری قابل توجه است. نسبت صوفیانه به آلوسی، تأثیر باورهای صوفیانه او در تفسیر روح المعانی، جایگاه تفسیر او در میان تفاسیر قرآن، تأثیری که تفاسیر پس از او از روح المعانی پذیرفته اند و کاربرد رویکرد صوفیانه در تفسیر او، مطالعه روی این تفسیر با نگاه تأثیرپذیری از رویکرد صوفیانه را ضروری می‌کند. بررسی‌هایی که بر تفاسیر انجام می‌شود در دو قالب بررسی پیشاتفسیری و از نوع روش تفسیری، منبع و میانی در تفسیر و مسائلی از این دست است. گونه دیگر بررسی محتواهای تفسیری است. نوشتار پیش رو که موضوع بازشناسی پردازش اشاری تفاسیر عارفان در تفسیر روح المعانی را دنبال کرده از جنس مطالعه نوع دوم است و قصد دارد تا چگونگی بازتاب و تبیین تفاسیر عارفانه توسط آلوسی را بررسی کند. در راستای این هدف با رویکردی توصیفی تحلیلی ابتدا شیوه‌های بیان اقوال عرفانی در تفسیر روح المعانی را استخراج می‌کنیم. پس از آن مفاهیم و اصطلاحات مهم نزد صوفیه را استخراج و بررسی می‌کنیم که کدام یک در تفسیر آلوسی به کار رفته و در آخر نیز خوانش آلوسی از این گزاره‌ها را بیان خواهیم کرد. در راستای رسیدن به این هدف گزاره‌هایی را توصیف و بخشی را تحلیل می‌کنیم.

کلمات کلیدی:

تفسیر اشاری، عرفان، آلوسی، روح المعانی، تفسیر عرفانی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1940648>

